

Uimarantojen ja uimaveden laatu ja valvonta vuonna 2023

YTHJ 01.09.2023 § 39
349/11.02.02.00/2023

Valmistelija Terveystarkastaja Tiina Munck, tiina.munck@savonlinna.fi, p. 050 378 9483

Selostus Itä-Savon ympäristöterveydenhuollon terveystarkastus valvoo yleisten uimarantojen hygieenisuutta olosuhteita ja uimaveden laatua. Uimarantojen valvonnasta säädetään terveys- ja sosiaalilain (763/1994), sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa 177/2008 isojen yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnan (ns. Eu-uimarannat) sekä sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa pienten yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta (354/2008).

Alueellinen ympäristöterveydenhuoltojaosto vahvisti uimarantaluettelon vuodelle 2023 (§ 23/ 24.3.2023). Uimarantaluettelo julkaistiin terveystarkastuksen internetsivuilla ja kuntien virallisilla ilmoitustauluilla.

Eu-uimarannoilta otettiin jokaiselta rannalta neljä uimavesinäytettä, joista yksi näyte ennen uimakauden alkua ja kolme näytettä uimakauden aikana (uimakausi 15.6. - 31.8.). Pieniltä yleisiltä uimarannoilta otettiin kultakin kolme näytettä uimakauden aikana. Tutkimustulosten mukaan kaikkien uimarantojen uimaveden mikrobiologiset laatuvaatimukset täyttyivät sosiaali- ja terveysministeriön asetusten mukaisesti. Uimavesitulokset ovat uimarannan käyttäjien nähtävillä jokaisen uimarannan ilmoitustaululla ja terveystarkastuksen internetsivuilla.

Käyttökelpoisuuteen perustuvien aistinvaraisten laatusuosituksen osalta sinileviä havaittiin vähän vain yhdellä yleisellä uimarannalla terveystarkastuksen valvontakäyntien yhteydessä. Muita aistinvaraisia poikkeamia ei havaittu (esim. kasviplankton, makrolevät, jätteet).

Kaikkien Eu-uimarantojen luokitus on ollut erinomainen vuosien 2011–2021 välisenä aikana. Uimaveden laadun arviointi ja luokitus perustuu kahden suolistoperäistä saastumista kuvaavan mikrobiologisen muuttujan (suolistoperäiset enterokokit ja Escherichia coli -bakteeri) valvontatutkimustuloksiin neljän edellisen uimakauden perusteella. Eu:n uimavesikomitea on laatinut yhteiset symbolit, joilla tiedotetaan yleisölle uimarannan luokitus. Luokitussymbolit löytyvät uimarantojen ilmoitustauluilta.

Eu-uimarantojen uimavesiprofiilit on julkaistu yleisölle ja ne löytyvät terveystarkastuksen internetsivuilta. Uimavesiprofiilit on laadittu ensimmäisen kerran uimakaudelle 2011. Eu-uimarantojen uimavesiprofiilit päivitettiin keväällä 2020 ennen uimakauden alkua.

Valvontasuunnitelman mukainen uimarannan tarkastus tehdään kerran vuodessa (terveys- ja sosiaalilain valvontasuunnitelma). Tarkastuksessa käydään läpi mm. terveys- ja sosiaalilain edellyttämä toiminnanharjoittajan oma valvonta, rannan kunto ja siisteys, jätehuollon toimivuus, uimareiden käyttöön tarkoitetut käymälät ja pukeutumistilat, rakenteet (esim. laiturit, hyppytornit), opas teet, ilmoitus- ja kielto taulut, huoltosuunnitelmat, veden laadun tulokset aiemmilta vuosilta sekä varautuminen häiriötilanteisiin.

Tehtyjen uimarantatarkastusten perusteella huomautettavaa oli haittalintujen ulosteiden mahdollisesti aiheuttamiin terveyshaittoihin, rakenteisiin, uimarannan yleiseen siisteyteen ja ylläpitoon liittyen. Kesän tarkastuksella kiinnitettiin erityishuomiota kuinka toiminnasta vastaava on huomioinut terveydensuojelulain mukaisen omavalvonnan toimivuuden ja toteutumisen.

Uimakauden aikana terveystarkkailuun ei tullut yhtään asiakasyhteydenottoa uimarantojen ylläpitoon liittyen.

Euroopan komissiolle tehtävä raportointi Eu-uimarantojen osalta lähetetään Itä-Suomen aluehallintovirastoon syyskuun loppuun mennessä.

Esittelijä	Terveystarkkailun johtaja Kinnunen Sampsa
Päätösehdotus	Ympäristöterveydenhuoltojaosto merkitsee asian tiedoksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.